

דת

האם מותר להציל גויים?

יודע שהרופאים אפילו היותר כשרים אינם נזהרים בזה כלל דמעטו בכל שבת, שנוסעים כמה לרפאות עובדי-כוכבים וי שוחקין סממנים בעצמן, ואין להם על מה שיטמונו.

הרב פרנקל המזוקן הרים את עיניו ור הסתכל באיש שעמד מולו. "האם מובן לך למה מתכוונים החכמים?" שאל. דוק טור ישראל שחק (33), הכימאי בהיר השער שישב מולו, הבין היטב, הוא הבין שעובדי-כוכבים הם כל מי שאינם יהודים; או בקיצור: גויים. והוא הבין גם שמשמעות הדין היא, שרופא אינו צריך לרפא גויים בשבת.

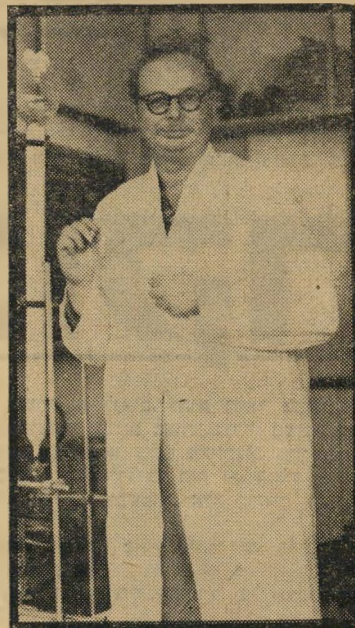
את השיעור המעשי בבעיית הצלת גויים, קיבל ד"ר שחק עוד לפני-כן; היה זה ביום שבת שטוף-שמש, כשיצא מביתו, וראה על המדרכה לפניו אפריקאי צעיר, אשר צנח לפתע ארצה לעיניו, ור איבד את הכרתו. שחק הביט סביבו ב- תורו אחרי עזרה. מבטו נתקל באיש דתי שישב לו ליד החלון וצפה במתרחש.

"האם יש כאן טלפון?" שאל שחק. "היינוט איז שאבעס", השיב האיש ב- אידיש. "היום שבת ואין טלפון".

"אבל בן אדם התעלף", הסביר שחק, "צריך לקרוא לאמבולנס!".

"הוא גוי!" פסק סופית האיש שבתלון, "בשביל גוי אין טלפון בשבת!".

"היהודי נהג בחוק". העניין הסתכם בכך שאמבולנס החיש את האפריקאי לבית-



מדען שחק ומצפון לחוד

מידו את הגויים, ואפילו ראו בכך מצווה. להבהרת דבריו אף הוסיף שחק וציטט מן התנ"ך ומספרים המאוחרים יותר. לגבי ישראל עצמו, שהיה יהודי מאמין, גרמה המשמעות של חוקים אלה שיחדל להיות דתי. "אחרי ברג'בלון לא יכולתי להשלים עם המושג אלוהים, המרשה דב רים כאלה, ולא יכולתי יותר לקבל ספרי-קודש המלאים בתעמולה לרצוח ולהשמיד ללא רחמים בני עם אחר".

מובן שהמעשה בכוש, שאירע לנגד עיניו, העלה את חמתו עד להשחית. אך הוא היה בטוח שגדולי התורה חושבים אחרת מ- אותו שוטה שישב בחלון. היום כבר אינו בטוח: הוא כתב מיד לרב איסר אונטרמן, שאל מה הדין במיקרה זה. חיבור תשובתו של הרב נמשך חודש ימים. תוכנו: שאלה זו יש להפנות לרבנות האיזורית.

שחק לא התעצל, שלח מכתב שני לרב ירושלים, אליהו פרדס. הוא פירט במכתבו את המאורע, והתעניין אם גם עליו לנהוג כך במיקרה דומה. התשובה השתתחה רק שבועיים, והיא כללה הצעה לגשת לרבנות, בשעות העבודה.

שחק הלך לרבנות והתקבל על-ידי הרב



הרב פרדס דין תורה לחוד

שמעון בן-מסוד, שפסק קצרות: "אין כאן שום בעיה. היהודי נהג כחוק. כך כתוב ב- שולחן ערוך".

ישראל לא היה מוכן להסתפק בודעה קצ- רה ופשטנית זו, ולפי בקשתו היפנה אותה מחדש לבית-דין רבני, בהרכב של שלושה רבנים: בן-מסוד, ויסברג ואדלר. תשובתם הייתה שהתנהגות האיש היא על-פי פסק- תורה, ואף ציטטו ספר משנה ברורה, ש- נתחבר בשנת 1907, אודות הרופאים ש- אינם צריכים לנסוע בשבת לרפא עובדי- כוכבים.

באותו רגע נכנס לחדר הרב פרדס. הוא שמע את דברי הרבנים. אך כשישראל שחק פנה לצאת מן החדר, אחרי ששמע שאנשי הדת בעלי הסמכות הגבוהה כולם תמימי- דעים שלא צריך לרפא גוי בשבת, קרא לו הרב פרדס ואמר: "הרבנים מסרו לך פסק- תורה. אך אתה יכול לנהוג לפי צו מצפונך". "סדום של רבנות", אני מתבייש על תגובתי או", סיפר ד"ר שחק, "ראיתי את הרב פרדס צנדיק האחרון בסדום של ה- רבנות. ניגשתי אליו ונישקתי את ידו. אך באותו רגע התנפלו על פרדס שני הרבנים האשכנזים האחרים: אסור לך לדבר במי- לים כאלה, התקיפו אותי, אתה מייצג את התורה, לא את עצמך!" רציתי לברר את השאלה עד הסוף, איך היית מתנהג אתה, אילו היית עומד במקום היהודי ההוא? פניתי לרב פרדס. הייתי נוהג לפי כללי- התורה, ענה הרב.

אחרי שהרגיש שאין אף צדיק בסדום, ואחרי שנדהם לשמוע שאין זו דעה מיקרית של יהודי קנאי, אלא זו דעתם של גדולי הדת, החליט שחק להזעיק את דעת הקהל, ולהביא לידעתו חוקים בלתי-אנושיים אלה. הוא כתב על כל המיקרה לעיתון הארץ וצייר את דעתם של הרבנים. המכתב פור- סם, בלי תיאור המיקרה של האפריקאי שהתעלף ברחוב, ובלי סיפור הסכבת והי- חיכות ברבנות — אלא כלל את ההלכה בלבד. (המשיך בעמוד 26)

אתגד

- המכללה למינהל חשבונאות ואירגון מודיעה כי נותרו מספר מקומות לקורסים הבאים:
- ★ הנהלת חשבונות (ג) BASIC ACCOUNTING
- ★ הנהלת חשבונות (ד) INTERMEDIATE ACCT.
- ★ מזכירות מנהל EXECUTIVE SECRETARIES
- ★ מינהל עסקים BUSINESS MANAGEMENT
- ★ כתבנות (עברית — אנגלית) TYPING (HEB — ENGL.)
- סגל אקדמי שיטות לימוד חדישות טיפול אינדיוידואלי ש-כר לימוד נוח
- פרטים והרשמה במשרד המכללה, רח' מלצ'ט 34, תל-אביב (ליד שינקין), א-ו טובוסים: 5, 11, 19, 25, 26, 61.

אתגד

דירתך הישנה תהפך לארמון. ודירתך החדשה לחלום!!!

על ידי מבחר הטפטים שלנו



★ נייר דקורטיבי לצפוי קיר
★ פנלים ★ וינילים
★ עבודת יד קוריאנית.
מצרפת, ארה"ב וקוריאה

- מכירה גם בסיטונות
- הדבקה + אחריות

"סוכנות בלעדית לטפטים"
Exclusive Wallcovering Co.
ת"א, רח' אלנבי 94 (מרתף) טלפון 621091
סוכנת בהרצליה מוניקה צבי
בתי לומי, רח' הרב קוק פינת בריכוכבא 2/2

המכללה בכתב לסיפורת ת.ד. 4129 תל-אביב

עשה עטר קרדום לחפור בו

הצטרף גם אתה לרשימת הצעירים הלומדים בקורס לכתבת הסיפור הקצר.

דבר פרדספקט: נא לפנות לת.ד. 4129 ת"א

שם:

כתובת: